

[PDF udgave \(118 KB\)](#)

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
sine stedfortrædere

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EUK

24. november 2003

KOMITÉSAG

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Fødevareministeriets notat samt grundnotat vedr. forslag til Kommissionens forordning om ændring af bilag I, del B og II, del C og D i Rådets forordning (EØF) nr. 2092/91 af 24. juni 1991 om økologisk produktionsmetode for landbrugsprodukter og om angivelse heraf på landbrugsprodukter og levnedsmidler, dokument AGRI/2003/64054.

Forslaget forventes sat til afstemning i Den Stående Komité for Økologisk Landbrug den 25. november 2003.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Plantedirektoratet/5. kontor
J.nr. 1997-4115-0020

notat til folketingets europaudvalg

om forslag til Kommissionens forordning om ændring af bilag I, del B og II, del C og D i Rådets forordning (EØF) nr. 2092/91 af 24. juni 1991 om økologisk produktionsmetode for landbrugsprodukter og om angivelse heraf på landbrugsprodukter og levnedsmidler

Dokument AGRI/2003/64054

Kommissionen har den 11. november 2003 fremsendt nyt arbejdsdokument med forslag til Kommissionens forordning om ændring af bilag I, del B og bilag II, del C og D i Rådets forordning (EØF) nr. 2092/91. Forslaget er fremsat med hjemmel i Rådets forordning (EØF) nr. 2092/91 af 24. juni 1991 om økologisk produktionsmetode for landbrugsprodukter og om angivelse heraf på landbrugsprodukter og levnedsmidler (RFO 2092/91).

Forslaget behandles i en procedure III i Den stående Komité for Økologisk Landbrug. Hvis der er kvalificeret flertal, udsteder Kommissionen forordningen. Opnås der ikke kvalificeret flertal, forelægger Kommissionen sagen for Rådet og underretter samtidig Europa-Parlamentet. Rådet kan med kvalificeret flertal vedtage forslaget uændret eller udtale sig imod det. Hvis der er kvalificeret flertal imod forslaget, skal Kommissionen behandle forslaget på ny. Handler Rådet ikke inden en frist på højst tre måneder, kan Kommissionen udstede forordningen. Forslaget forventes sat til afstemning i Den Stående Komité for Økologisk Landbrug den 25. november 2003.

Med forslaget forlænges mulighederne for i visse tilfælde at kunne indsætte ikke-økologiske dyr på økologiske jordbrugsbedrifter indtil den 31. december 2004. Disse muligheder vil ellers udløbe den 31. december 2003. Desuden er listerne med tilladte ikke-økologiske fodermidler samt tilsætningsstoffer, visse stoffer, der anvendes i foderstoffer, og tekniske hjælpestoffer blevet revideret.

En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark. Forslaget har ingen lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser, men afhængig af ikrafttrædelsestidspunktet vil økologibekendtgørelsen muligvis skulle ændres i mindre omfang.

Regeringen støtter,

at der fortsat er mulighed for i et vist omfang at kunne indsætte ikke-økologiske dyr, herunder særligt, at det er muligt at sætte ikke-økologiske dyr ind ved førstegangsetablering, da det ellers vil være meget vanskeligt for nye økologer at

påbegynde en produktion.

at aldersgrænsen for indsættelse af ikke-økologiske lam og gedekid, af hensyn til mælkefodringsperioden, hæves fra 45 til 60 dage.

at der i særlige tilfælde er mulighed for at indsætte op til 40 % ikke-økologiske dyr, når

der er tale om racer, der er i fare for at forsvinde fra landbrugsproduktionen. at der under mineralske fodermidler inkluderes kaliumklorid, calcium-magnesium fosfat, calcium-natrium fosfat og magnesium fosfat, da disse fodermidler er vigtige af hensyn til dyrevelfærden.

at der bør gives mulighed for at anvende citron- og sorbinsyre som konserveringsmiddel til foderafgrøder generelt. Dette giver blandt andet mulighed for at lave hjemmeproduceret kraftfoder på de økologiske bedrifter. Endvidere er citronsyre en god antioxidant, der gør det muligt at bevare kvaliteten (mindre harskning) af naturlige A-, D- og E-vitaminer. Dermed er der et bedre grundlag for at udvikle alternativer til de syntetiske vitaminer. Det er i forvejen tilladt at anvende citronsyre i økologiske fødevarer, f.eks. til sodavand og vingummi.

Regeringen finder endvidere,

at muligheden for at indsætte ikke-økologiske grise til opfødning ikke bør forlænges, da det medfører en konkurrenceulighed mellem landene.

at undtagelsen til at indsætte ikke-økologiske kyllinger til æglægning bør begrænses til til at ske inden de er tre dage gamle. Jo yngre dyrene er ved indsættelsen, jo nemmere har de ved at tilpasse sig det økologiske miljø.

at kravet om 50 % foder fra egen bedrift udgør en unødigt bureaukratisering af en praksis, der som hovedregel allerede finder sted som følge af grovfoderkravet. Kravet er ligeledes uhensigtsmæssigt, da der vil kunne opstå nødsituationer som tørke, brand mv., hvor det ikke er muligt at leve op til dette krav.

Danmark vil desuden på mødet i komitéen gøre indsigelse mod, at der fremsættes et helt nyt forslag så kort tid inden afstemningen.

Regeringen agter på baggrund af en samlet vurdering at stemme for forlaget, idet man arbejder for,

at reglerne ikke medfører ekstra byrder for erhverv og myndigheder,

at undtagelsen til at indsætte ikke-økologiske grise med henblik på opfødning ikke videreføres,

at ikke-økologiske kyllinger til æglægning skal indsættes tidligere,

at kravet om 50 % foder fra egen bedrift udgår, eller at der etableres en undtagelsesmulighed, således at der tages hensyn til særlige nødsituationer som tørke, brand m.v.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Plantedirektoratet/5. kontor

J.nr. 1997-4115-0020

21. november 2003

FVM 133

Grundnotat til Folketingets Europaudvalg

om forslag til Kommissionens forordning om ændring af bilag I, del B og II, del C og D i Rådets forordning (EØF) nr. 2092/91 af 24. juni 1991 om økologisk produktionsmetode for landbrugsprodukter og om angivelse heraf på landbrugsprodukter og levnedsmidler

Dokument AGRI/2003/64054

Resumé

Med forslaget forlænges mulighederne for i visse tilfælde at kunne indsætte ikke-økologiske dyr på økologiske jordbrugsbedrifter indtil den 31. december 2004. Disse muligheder vil ellers udløbe den 31. december 2003. Desuden er listerne med tilladte ikke-økologiske fodermidler samt tilsætningsstoffer, visse stoffer, der anvendes i foderstoffer, og tekniske hjælpestoffer blevet revideret. En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark.

Baggrund

Kommissionen har den 11. november 2003 fremsendt nyt arbejdsdokument med forslag til Kommissionens forordning om ændring af bilag I, del B og bilag II, del C og D i Rådets forordning (EØF) nr. 2092/91.

Forslaget er fremsat med hjemmel i Rådets forordning (EØF) nr. 2092/91 af 24. juni 1991 om økologisk produktionsmetode for landbrugsprodukter og om angivelse heraf på landbrugsprodukter og levnedsmidler (RFO 2092/91).

Forslaget behandles i en procedure III i Den stående Komité for Økologisk Landbrug. Hvis der er kvalificeret flertal, udsteder Kommissionen forordningen. Opnås der ikke kvalificeret flertal, forelægger Kommissionen sagen for Rådet og underretter samtidig Europa-Parlamentet. Rådet kan med kvalificeret flertal vedtage forslaget uændret eller udtale sig imod det. Hvis der er kvalificeret flertal imod forslaget, skal Kommissionen behandle forslaget på ny. Handler Rådet ikke inden

4

en frist på højst tre måneder, kan Kommissionen udstede forordningen. Forslaget forventes sat til afstemning i Den Stående Komité for Økologisk Landbrug den 25. november 2003.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Da forslaget er en ændring til gældende forordning vurderes det at være i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet.

Formål og indhold

Førstegangsetablering af en økologisk besætning eller flok

Muligheden for at indsætte ikke-økologiske dyr udløber den 31. december 2003.

Med forslaget vil det fortsat være muligt at indsætte ikke-økologiske dyr til avl. Kyllinger til æglægning må højst være 18 uger gamle, mens fjerkræ til slagtning skal indsættes, inden de er 3 dage gamle. Aldersgrænsen for indsættelse af ikke-økologiske lam og gedekid hæves af hensyn til mælkefodringsperioden fra 45 til 60 dage, ligesom der kan indsættes smågrise under 35 kg mod oprindeligt 25 kg. Bestemmelsen er en overgangsbestemmelse, der udløber den 31. december 2004.

Fornyelse eller genetablering af en økologisk besætning eller flok

Muligheden for at indsætte ikke-økologiske dyr udløber den 31. december 2003. Efter forslaget vil muligheden for at indsætte ikke-økologiske kyllinger og fjerkræ fastholdes, sådan at der kan indsættes kyllinger til æglægning, som er højst 18 dage gamle, samt fjerkræ til kødproduktion, som er under 3 dage gamle. Muligheden for at indsætte smågrise under 25 kg til produktion (opfedning) ændres til, at det med forslaget vil være muligt at indsætte smågrise under 35 kg. Bestemmelsen er en overgangsbestemmelse, der udløber den 31. december 2004.

Supplering og fornyelse med ikke-økologiske dyr i særlige tilfælde.

Med forslaget gives der mulighed for at indsætte op til 40 % ikke-økologiske dyr, når der er tale om racer, der er i fare for at forsvinde fra landbrugsproduktionen.

Foder fra egen bedrift

Med forslaget tilføjes det, at for herbivorenes (planteædernes) vedkommende, undtagen i perioden med det sæsonbestemte græsningsskifte, skal mindst 50 % af foderet komme fra egen bedrift eller have været produceret i samarbejde med andre økologiske producenter.

Ikke-økologiske fodermidler, tilsætningsstoffer, visse stoffer, der anvendes i foderstoffer, og tekniske hjælpestoffer

Enkelte ikke-økologiske fodermidler af vegetabilsk oprindelse vurderes ikke længere nødvendige i økologisk jordbrug. På den anden side er andre lokale ikke-økologiske produkter blevet inkluderet som følge af tørken/brandene i Sydeuropa i sommeren 2003, bl.a. biprodukter fra nødde- og frugtproduktion. For gruppen af tilladte ikke-økologiske mælkeprodukter er listen udvidet med ostemasse og syrnet mælk. Under mineralske fodermidler inkluderes kaliumklorid,

5

calcium-magnesium fosfat, calcium-natrium fosfat og magnesium fosfat.

Forslaget medfører endvidere, at hvor konserveringsmidler (organiske syrer) i økologisk jordbrug kun var tilladte som tilsætningsstof til ensilage, bliver det nu tilladt at anvende citron- og sorbinsyre som konserveringsmiddel til foderafgrøder generelt. Desuden er listen af tilsætningsstoffer, der bruges som bindemiddel eller anti-klumpningsmidler, udvidet med E470 calciumsalt af fedtsyre og E560 kaliumsilikat.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget.

Gældende dansk ret

Området er reguleret af reglerne i RFO 2092/91 samt i bekendtgørelsen om økologisk jordbrugsproduktion nr. 697 af 16. juli 2000 med senere ændringer (økologibekendtgørelsen).

Konsekvenser

En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark. Forslaget har ingen lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser, men afhængig af ikrafttrædelsestidspunktet vil økologibekendtgørelsen muligvis skulle ændres i mindre omfang.

Høring

Forslaget har været i skriftlig høring i § 2-udvalget (landbrug). En tidligere udgave af forslaget har ligeledes været i høring i § 2-udvalget (landbrug).

Det må i den forbindelse bemærkes, at der med det tidligere forslag var lagt op til, at ikke-økologiske kyllinger til æglægning kunne indsættes, indtil de var tre dage gamle. Desuden var muligheden for at indsætte ikke-økologiske svin til opfødning faldet bort. Det tidligere forslag gav endvidere mulighed for i særlige tilfælde at indsætte 30 % ikke-økologiske gylte (svin, der er drægtige for første gang), når disse er specialiserede avlsdyr. Organisationernes høringssvar skal blandt andet ses på denne baggrund.

Landbrugsraadet har fremsendt bemærkninger fra Dansk Landbrug, Økologisk Landsforening, Mejeriforeningen, Danske Slagterier, herunder Landsudvalget for Svin, Dansk Kvæg, Landbrugsrådet og dets øvrige medlemsorganisationer. Organisationerne finder det uforståeligt, at der med så kort mellemrum kommer to forslag til høring om samme bilag i Økologi-forordningen, og hvor der i det sidste forslag er ændret væsentligt, så det nu lægges op til at tillade at sætte konventionelle svin ind i økologiske besætninger ved 35 kg.

Organisationerne finder, at mulighed for indsættelse af 35 kg konventionelle grise er fuldstændig uacceptabelt og betyder en fortsat konkurrenceulighed mellem landene. Produktionen af økologiske svin i Danmark har forberedt sig på, at

6

overgangsordningen udløb nu, og det burde alle medlemslande gøre.

Organisationerne finder, at ændringen med, at økologiske hønniker kan indsættes indtil de er 18 uger gamle, er et uforståeligt tilbageskridt, hvor man ellers i Danmark har forberedt brug af økologisk materiale.

Organisationerne finder, at overgangsordninger er udmærkede til tilpasninger af produktionen, men det er ikke troværdigt for den økologiske produktion gentagne gange at udsætte ikrafttrædelse af regler.

Organisationerne finder, at der fortsat er behov for mulighed for at indsætte konventionelle avlsdyr. Det tidligere stillede forslag om at kunne indsætte 30 % i stedet for 20 % konventionelle gylte (til avl) vil forbedre de økologiske producenters mulighed for at udnytte de bedste avlsdyr i produktionen. Der er behov for avlsdyr med anlæg for høj kødprocent som den grundlæggende egenskab. Med det lille produktionsomfang den økologiske svineproduktion har, vil populationen være for lille til at udvælge avlsdyr med gode gener, idet der er behov for vedligeholdelse af økologisk avlsbesætninger med renracede dyr af mindst 3 racer for at lave egnede krydsningsdyr. Stadig er stop for indsættelse af

Økologisk Landsforening finder, at incitamentet til at arbejde med udvikling af økologiske avlsdyr avlet specielt til at imødekomme netop økologernes behov skal fremmes. Det er væsentligt, at dette forslag, der skærper reglerne for at indsætte dyr af ikke økologisk oprindelse, ikke begrænser den genetiske udvikling af økologiske dyr. Det skal således sikres, at det stadig vil være muligt at indsætte handyr og straks omlægge dem til økologisk produktion for at kunne bruge dem i avlsmæssig sammenhæng.

Med den korte tidsfrist må organisationerne tage et vist forbehold, da det ikke er muligt at analysere konsekvenserne af forslaget, når det gælder kravet 50 % foder fra egen bedrift. Det virker som en ganske unødigt opstramning at kræve 50 % foderforsyning til græsædere fra egen bedrift eller i et udefinerbart samarbejde med andre økologer. Der er allerede krav om, at græsædere skal have min. 50/60 pct. grovfoder, hvilket i praksis betyder, at min. 50 pct. alligevel dyrkes på egen bedrift i altovervejende grad. Derfor medfører forslaget en unødigt bureaukratisering og medfører en kompliceret kontrol af noget, der ikke er problematisk i praksis. Organisationerne finder det samtidigt vigtigt, at den enkelte producent har mulighed for at finde det bedste og relevante foder til sine dyr, også selvom det skulle blive nødvendigt at hente mere end 50 % uden for egen bedrift eller samarbejde med andre økologiske producenter. Forslaget vil umiddelbart kun give en øget administration. Kravet vil i tilfælde af f.eks. tørke, ildebrand, insektangreb eller andre forhold som gør, at væksten mislykkes (som der argumenteres for i øvrige dele af det samlede forslag), kræve dispensationer fra dette krav. Dette er

7

uhensigtsmæssigt, og er fordyrende for den økologiske produktion.

Organisationerne finder angående punkt 4.8 om andel af konventionelt foder, at det er betænkeligt, at der står betingelser ”bortset fra perioden med det sæsonbetonede græsningsskifte”, hvis det betyder, at der kan afgræsses på konventionelle marker. (Det skal fra Fødevareministeriets side bemærkes, at denne formulering allerede eksisterer i forordningen, og den blev i sin tid indsat for at imødekomme de lande, der har dyr på græs i bjergene).

Angående udvidelsen af tilladte mineralske stoffer og vitaminer af dyrevelfærdsmæssige årsager, så har det organisationernes støtte, idet f.eks. kaliumklorid og magnesiumfosfat er vigtige i sammensætningen af diætiske foderblandinger.

Organisationerne er betænkelige - bl.a. fordi de ikke har haft den fornødne tid til at analysere konsekvensen af forslaget – ved at tillade brugen af biprodukter af konventionel nødde- og frugt produktion. Som bekendt anvendes der pesticider i frugt og grønt produktionen i Europa, hvilket kan forøge risikoen for pesticidrester i nødde- og frugtaffald og derved videre i den økologiske produktion. Det er ikke ønskeligt, og troværdigheden i den økologiske produktion skal bevares.

Organisationerne ønsker en udvikling af den økologiske produktion i hele EU, men de ønsker ikke ubetinget at få tilført nye fodermidler på listen over godkendte fodermidler på grund af lokal mangel på foder, såfremt der er overskud andre steder

i EU. Organisationerne skal bemærke, at vi i Danmark i årene omkring 1997 måtte forsyne os med fodermidler fra de områder i EU, hvor der er overskud.

Med hensyn til brugen af syre som konserveringsmiddel i foderproduktionen finder organisationerne det betænkeligt, at mulighederne til brug af disse kemiske hjælpemidler øges. De er ikke interesseret i en glidebane, således at der løbende kan tillades flere og flere kemiske hjælpemidler. Imidlertid kan der være specifikke faglige argumenter for at tilføje E 330 citronsyre til listen over konserveringsmidler, i kraft af citronsyrens antioxiderende virkning i forhold til konservering af naturlige vitaminkilder. Organisationerne er således ikke afvisende i forhold til netop denne tilføjelse.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

